

Eneo Huru la Biashara Barani Afrika
Kutengeneza Soko Moja la Afrika

AFCFTA: KARNE MPYA YA BIASHARA

YALIYOMO

02 UTANGULIZI

08 HATI ZA KWELI ZA HARAKA

09 MALENGO YA JUMLA
YA AfCFTA

10 UPEO WA MKATABA
WA AfCFTA

12 MAFANIKIO 12 YA AfCFTA

14 RAMANI YA MIKAKATI YA AfCFTA

16 MAMBO MUHIMU KATIKA
UTEKELEZAJI WA AfCFTA

UTANGULIZI

Wasomaji wapendwa,

Ni kwa taadhima na furaha kwangu mimi kukuaribisha kwenye kijitabu hiki cha maarifa cha AfCFTA kilichosubiriwa kwa wingi, kinacholenga kuangazia kaulimbiu ya mwaka: Kuharakisha Utekelezaji wa Eneo Huru la Biashara Barani Afrika (AfCFTA). Tunapoingia katika kurasa za chapisho hili, tunaanza safari inayosherehekea mafanikio, uwezo, na nguvu ya kuleta mabadiliko ya AfCFTA katika kuunda mustakabali wa bara letu tunalolipenda.

AfCFTA imeibuka kama mwanga wa matumaini na maendeleo kwa Afrika, na kukuaribisha enzi mpya ya ushirikiano wa kiuchumi, ushirikiano, na ustawi wa pamoja. Inawakilisha mpango maono unaovuka mipaka, kuunganisha mataifa na kufungua fursa kubwa za biashara, uwekezaji, na ukuaji. Tunapotafakari mafanikio hadi sasa, tunastaajabishwa na hatua kubwa tulizopiga pamoja.

Tangu kuzinduliwa kwake, AfCFTA imeshuhudia matukio muhimu, yanayoonyesha kujitolea na kujitolea kwa nchi za Afrika kuungana na kujenga mustakabali wenye nguvu wa pamoja. Kuidhinishwa kwa idadi kubwa ya nchi wanachama wa Umoja wa Afrika kunaonyesha azimio lisiloyumbayumba la kushinda viziwi na kuanzisha mazingira ya biashara isiyo na mshono ambayo yanahimiza uvumbuzi, kukuza ujasiriamali, na kufungua njia mpya za kuunda nafasi za kazi, kwa hivyo, kushughulikia hitaji la dharura la kutoa fursa kwa nchi yetu. idadi ya vijana mahiri.

Ushirikiano wa kiuchumi wa bara letu sio dhana dhahania tu, ni maono yanayoonekana yenye athari kubwa kwa mioyo na akili ya kila raia wa Afrika. Ni fursa ya kuvunja AfCFTA imeibuka kama mwanga wa matumaini na maendeleo kwa Afrika, na kuleta enzi mpya ya ushirikiano wa kiuchumi, ushirikiano, na ustawi wa pamoja. Inawakilisha mpango maono unaovuka mipaka, kuunganisha mataifa na kufungua fursa kubwa za biashara, uwekezaji, na ukuaji. Tunapotafakari mafanikio hadi sasa, tunastaajabishwa na hatua

kubwa tulizopiga pamoja. pingu za kugawanyika, kushinda migawanyiko ya kihistoria na kuinuka kama umoja wa nguvu kwenye hatua ya kimataifa. Ni mwaliko wa kupanga njia mpya ya kujitegemea, kujiamulia, na kujitosheleza.

Kupitia AfCFTA, tunalenga kubadilisha uchumi wetu, kukuza minyororo ya thamani ya kikanda, kuhimiza mauzo ya bidhaa zetu za nyumbani, na hatimaye kupunguza utegemezi wetu kwa masoko ya nje. Kwa kukumbatia ari ya biashara ya ndani ya Afrika, tunaweza kuchochea ukuaji wa viwanda, kuimarisha uzalishaji wa kilimo na uboreshaji wa viwango vya maisha kwa watu wetu.

Tunapopitia njia iliyo mbele yetu, tunafahamu kwa kina changamoto ambazo ziko katika njia yetu. Barabara ya utekelezaji kamili inatuhitaji kushughulikia masuala ya miundombinu, vifaa, mifumo ya udhibiti, na uwezesaji wa biashara. Inahitaji juhudi zetu za pamoja, kujitolea kwa uthabiti na masuluhisho ya ubunifu. Ni lazima tutumie uwezo wa uvumbuzi, uwekaji tarakimu, na teknolojia ili kuondokana na vikwazo hivi na kuunda mazingira ambayo yanawezesha biashara, hasa biashara ndogo na za kati, kustawi katika soko la kimataifa.

Katika toleo hili maalum kuhusu mada ya mwaka ya AU, ninakuhimiza kusoma na kujipatia maarifa juu ya AfCFTA ikiwa ni pamoja na vyombo na itifaki zake ambazo zimetengenezwa ili kuwezesha mazingira mazuri ya biashara ya ndani ya Afrika. Tunatumai kuwa unaposoma, kushirikisha, na kutafakari uwezo huu wa kuleta mabadiliko wa AfCFTA, wewe na sisi sote kama pamoja, mtatumia fursa hii ya kihistoria, iliyowekwa na Mababu zetu ili kuunda mustakabali mzuri wa Bara letu- siku zijazo ambapo ushirikiano. ushindi juu ya ushindani, ambapo uvumbuzi hustawi na ambapo kila Mwafrika anaweza kutimiza ndoto na matarajio yake.

"Ikiwa unataka kwenda haraka, nenda peke yako. Ukitaka kwenda mbali nenda pamoja"

- Methali ya Kiafrika

Grace Khoza

Mshauri Mkuu wa Mawasiliano,
Sekretarieti ya AfCFTA

UTANGULIZI

Utekelezaji wa AfCFTA tarehe 1 Januari 2021, ulikuwa hatua muhimu katika ajenda ya ushirikiano wa kiuchumi barani Afrika. Ilionyesha mwanzo wa safari ya pamoja ya Afrika kama jumuiya ya kiuchumi.

Maendeleo ya AfCFTA yanavutia hadhira pana, ndani ya bara na nje ya hapo. Kwa hiyo ninafuraha kuwasilisha kijitabu hiki cha maarifa cha Sekretarieti ya AfCFTA, ambacho kinaangazia malengo, viashiria muhimu vya hivi karibuni vya kiuchumi vinavyohusiana na bara, na hatua muhimu zilizofikiwa tangu kuanzishwa kwa AfCFTA.

Toleo hili pia lina karatasi ya ukweli kuhusu Hazina ya Marekebisho ya AfCFTA, pamoja na mipango mingine ya washirika kwa ajili ya utekelezaji mzuri wa Mkataba.

Natumai toleo hili la kijitabu cha maarifa cha “Enzi Mpya ya Biashara katika Afrika” litachangia katika juhudi zetu za kufikia na mawasiliano kuhusu AfCFTA na hatua kubwa zilizopigwa kufikia sasa.

H.E. Wamkele Mene

Katibu Mkuu, Sekretarieti ya AfCFTA

Mafanikio ya Mhe. Mahamadou Issoufou,

Rais Msaatu wa Jamhuri ya Niger, tangu aanze kuwa Kiongozi wa AfCFTA

Mhe. Mahamadou Issoufou, aliyekuwa Rais wa wakati huo wa Jamhuri ya Niger, alipewa mamlaka mwezi Januari 2017, na Bunge la 28 la Wakuu wa Nchi na Serikali za Bunge la Umoja wa Afrika/AU/Des.623(XXVIII), kutetea mchakato wa Eneo Huru la Biashara la Bara (CFTA).

Madhumuni ya Kiongozi wa Umoja wa Afrika ni kuongoza mipango inayoendana na mafanikio ya malengo yaliyowekwa na shirika. Kwa vile AU inalenga kufikia mamlaka ya "Afrika Tunayoitaka", jukumu kama vile Kiongozi ni muhimu katika kuhamasisha uungwaji mkono na kukuza ushiriki.

Jukumu lake lilihusu kuhakikisha maendeleo katika uanzishwaji wa AfCFTA kwa kuhitimisha mazungumzo na kutoa ripoti kuhusu hatua zilizochukuliwa kufikia yaliyotajwa hapo juu. Baadaye, H.E. itakuwa na jukumu la kusimamia mchakato wa utekelezaji na

kutoa ripoti mara kwa mara kwa Bunge kuhusu maendeleo yaliyofikiwa kuhusu AfCFTA.

Chini ya uongozi wa H.E. Issoufou Kiongozi wa AfCFTA, tarehe 21 Machi 2018 mjini Kigali, Rwanda, Nchi Wanachama 44 zilitia saina Mkataba wa kuanzisha biashara huria ya biashara ya bidhaa na huduma, pamoja na utatuzi wa migogoro.

Zaidi ya hayo, Mkataba wa AfCFTA ulianza kutumika tarehe 30 Mei 2019 baada ya kuidhinishwa kwa Nchi Wanachama 24, ambapo uidhinishaji 22 ndio ulikuwa hitaji la chini kabisa. Hayo hapo juu, yameufanya Mkataba wa AfCFTA, kuwa Mkataba wenye mazungumzo ya haraka zaidi katika Historia ya Umoja wa Afrika.

Tarehe 7 Julai 2019, AfCFTA ilizinduliwa rasmi wakati wa Mkutano wa 12 wa Kilele wa Umoja wa Afrika, kuashiria utekelezaji wa Mkataba huo.

Kwa kutambua jukumu lake kuu na uongozi wa kupigiwa mfano katika uanzishwaji wa AfCFTA na utekelezaji wake kama Kiongozi, tarehe 16 Julai 2021, Sekretarieti ya AfCFTA, Umoja wa Afrika, UNECA na Afreximbank zilizindua sanamu kwa heshima ya MHE. Mahamadou Issoufou akiwa Accra, Ghana.

MH.E. KWAME NKRUMAH

RAIS WA JAMHURI YA GHANA

KATIKA SHIRIKA LA UMOJA WA AFRIKA
(O.A.U) MKUTANO WA MEI, 1963

Ni lazima tuungane. Bila ya lazima kujinyima uhuru wetu, mkubwa au mdogo, tunaweza hapa na sasa kuunda umoja wa kisiasa unaozingatia Ulinzi, Mambo ya Nje na Diplomasia, na Uraia wa Pamoja, Sarafu ya Afrika, Eneo la Mfuko la Afrika na Benki Kuu ya Afrika. Tunapaswa kuungana ili kufikia ukombozi kamili wa bara letu. Ni lazima tuungane. Bila ya lazima kujinyima uhuru wetu, mkubwa au mdogo, tunaweza hapa na sasa kuunda umoja wa kisiasa unaozingatia Ulinzi, Mambo ya Nje na Diplomasia, na Uraia wa Pamoja, Sarafu ya Afrika, Eneo la Mfuko la Afrika na Benki Kuu ya Afrika. Tunapaswa kuungana ili kufikia ukombozi kamili wa bara letu.

ENEO HURU LA BIASHARA BARANI AFRIKA
HATI ZA KWELI ZA HARAKA

54

WANACHAMA WA UMOJA WA
AFRIKA WAMETIA SAINI AfCFTA
MKATABA KUANZIA NOVEMBA 2023

47

VYAMA VYA SERIKALI
KUANZIA JANUARI 2024

30

MILIONI

UWEZEKANO WA WATU
WATAONDOLEWA
KATIKA UMASKINI ULIOPITA

450

DOLA BILIONI

KUONGEZEKA KWA KIPATO
AFRIKA IFIKAPO 2035: FAIDA YA 7%.

MALENGO YA JUMLA YA AfCFTA NI:

- Kuunda soko moja la bidhaa, huduma, linalowezesha na harakati za watu ili kuimarisha ushirikiano wa kiuchumi wa bara la Afrika na kwa mujibu wa Dira ya Pan African ya "Afrika jumuishi, yenye ustawi na amani" iliyoainishwa katika Ajenda 2063.
- Unda soko huria la bidhaa na huduma kupitia raundi zinazofuatana za mazungumzo
- Kuchangia katika uhamaji wa mitaji na watu asilia na kuwezesha uwekezaji katika ujenzi wa mipango na maendeleo katika Nchi Wanachama na RECs.
- Kuweka msingi wa kuanzishwa kwa Umoja wa Forodha wa Bara katika hatua ya baadaye
- Kukuza na kufikia maendeleo endelevu na shirikishi ya kijamii na kiuchumi, usawa wa kijinsia, na mabadiliko ya kimuundo ya Nchi Wanachama.
- Kuimarisha ushindani wa uchumi wa Nchi Wanachama ndani ya bara na soko la kimataifa.
- Kukuza maendeleo ya viwanda kupitia mseto na maendeleo ya mnyororo wa thamani wa kikanda, maendeleo ya kilimo, na usalama wa chakula; na
- Tatua changamoto za uanachama mwingi na mwingiliano na uharakishe michakato ya ujumuishaji wa kikanda na bara.

UPEO WA MKATABA WA AfCFTA

Mkataba wa AfCFTA unajumuisha itifaki na viambatisho vyake. Utekelezaji wa Mkataba unajumuisha

AWAMU YA I

BIASHARA YA
BIDHAA

BIASHARA YA
HUDUMA

MFUMO WA
KUTATUA MIZOZO

AWAMU YA II

INVERSIÓN

DERECHOS DE
PROPIEDAD
INTELLECTUAL

POLÍTICA DE
COMPETENCIA

COMERCIO
DIGITAL

MUJERES Y
JUVENTUD
EN EL COMERCIO

A black and white halftone portrait of M.H.E. Thomas Sankara, wearing a beret and a military-style jacket. The background features a geometric pattern of triangles and a decorative lattice of small triangles in the top left corner.

MH.E. THOMAS SANKARA

RAIS WA BURKINA FASO

Tutengeneze soko la Afrika, soko la Waafrika.
Kuzalisha katika Afrika, kubadilisha katika
Afrika na kula katika Afrika. Tuzalishe
tunachohitaji na tule tunachozalisha badala
ya kuagiza kutoka nje.

MAFANIKIO YA AfCFTA

Kuidhinisha na kufanya kazi kwa Sekretarieti ya AfCFTA:

Uzinduzi wa biashara chini ya AfCFTA;

Uzinduzi wa Mfumo wa Malipo na Makazi wa Afrika (PAPSS) kwa ushirikiano na Mwafrika Benki ya Export-Import (Afreximbank);

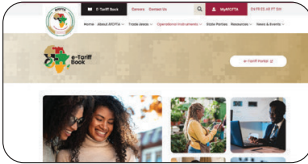

Kusainiwa kwa Mkataba wa Usimamizi wa Mfuko wa Marekebisho wa AfCFTA na Afreximbank;

Uundaji wa tovuti mpya ya AfCFTA : <https://au-afcfta.org>

MAFANIKIO YA AfCFTA

Uzinduzi wa Kitabu cha Ushuru wa kielektroniki cha AfCFTA kwenye tovuti rasmi za AfCFTA

Uzinduzi wa mwongozo wa Sheria za Asili za AfCFTA

Uzinduzi wa Mpango wa AfCFTA wa Kuongozwa

Mkutano wa kwanza wa ana kwa ana wa AfCFTA Business Forum uliofanyika Cape Town, Afrika Kusini kuanzia tarehe 16 – 18 Aprili 2023.

Kufikia Nchi Wanachama 47 kufikia Novemba 2023, kufuatia amana ya 47 ya hati ya uidhinishaji na Jamhuri ya Msumbiji.

RAMANI YA MIKAKATI YA AfCFTA

● Januari 2012 – Addis Ababa, Ethiopia

Kikao cha kumi na nane (18) cha Kawaida cha Wabunge wa Wakuu wa Nchi na Serikali wa Umoja wa Afrika , AU kilipitisha Uamuzi wa « Kufuatilia kwa haraka uanzishwaji wa Eneo Huru la Biashara Barani Afrika (AfCFTA) kwa ajili ya Kukuza Biashara ya Ndani ya Afrika. »

● Juni 2015 – Johannesburg, South Africa

La 25ª Sesión Ordinaria de la Asamblea de Jefes de Estado y de Gobierno de la UA puso en marcha las negociaciones para la creación de la Zona de Libre Comercio Continental Africana (ZLCCAf).

● Marzo de 2018 – Kigali, Ruanda

En la 10ª Sesión Extraordinaria de la Asamblea de Jefes de Estado y de Gobierno de la UA, 44 de los 55 Estados miembros de la Unión Africana firmaron el Acuerdo por el que se establece la Zona de Libre Comercio Continental Africana (ZLCCAf);

● 30 May 2019 – Addis Ababa, Ethiopia

Entrada en vigor del Acuerdo de la ZLCCAf, tras el 22º depósito del instrumento de ratificación por la República Saharaui el 29 de abril de 2019.

● Julio de 2019 – Niamey, Níger

La 12ª Sesión Extraordinaria de la Asamblea de Jefes de Estado y de Gobierno de la UA puso en marcha la fase operativa del ZLCCAf. El inicio del comercio en el marco del Acuerdo ZLCCAf comenzó el 1 de enero de 2021.

RAMANI YA MIKAKATI YA AfCFTA

10 Februari 2020 – Addis Ababa, Ethiopia

Mhe. Wamkele Mene alichaguliwa kuwa Katibu Mkuu wa kwanza wa AfCFTA tarehe 10 Februari 2020, katika Mkutano wa 33 wa Kawaida. Kikao cha Bunge la Umoja huo mjini Addis Ababa, Ethiopia.

19 Machi 2020 – Addis Ababa, Ethiopia

Mhe. Wamkele Mene anaapishwa tarehe 19 Machi 2020 kama Katibu Mkuu wa kwanza wa AfCFTA katika Makao Makuu ya Umoja wa Afrika mjini Addis Ababa, Ethiopia.

17 Agosti 2020 – Accra, Ghana

Makabidhiano rasmi na Utekelezaji wa Jengo la Sekretarieti ya Eneo Huru la Biashara la Bara la Afrika (AfCFTA)

1 Januari 2021 – Johannesburg, South Africa

Kuanza kwa Biashara chini ya AfCFTA. Kikao cha 13 cha Ajabu cha Bunge la AU kuhusu AfCFTA

7 de octubre de 2022 – Accra, Ghana

Uzinduzi wa Mpango wa Biashara ya Kuongozwa. Biashara ya kwanza yenye maana kibiashara chini ya makubaliano ya AfCFTA

MAMBO MUHIMU KATIKA UTEKELEZAJI WA AfCFTA

Kukamilika kwa Itifaki za Awamu ya II

Itifaki za Awamu ya Pili kuhusu Haki za Uwekezaji, Ushindani na Haki Miliki zimehitimishwa na kupitishwa na Mkutano wa thelathini na sita (36) wa Kawaida wa Bunge la Wakuu wa Nchi na Serikali wa Umoja wa Afrika.

ITIFAKI ZA AWAMU YA II

UWEKEZAJI

HAKI MILIKI

SERA ZA USHINDANI

BIASHARA ZA KIDIJITALI

WANAWAKE NA VIJANA KATIKA BIASHARA

Mradi wa Biashara ya Kuongozwa (GTI)

Mpango wa Biashara ya Kuongozwa na AfCFTA ni lango la kuhimiza kuendelea kwa biashara chini ya AfCFTA, na hivyo kusababisha kuongezeka kwa fursa kwa SMEs, Vijana na Wanawake katika biashara na hatimaye kuanzisha maendeleo endelevu na shirikishi ya kiuchumi. Mpango huu wa biashara unaoongozwa utatumika kama jukwaa kwa Nchi Wanachama zinazoshiriki kutambua na kubadilishana mbinu bora, hadithi za mafanikio na mafunzo tuliyojifunza katika kutekeleza AfCFTA. Aidha, mpango wa biashara elekezi utarahisisha ufuatiliaji wa utekelezaji wa AfCFTA na kusaidia maendeleo ya programu za kujenga uwezo. Hatimaye, mpango wa biashara unaoongozwa utachangia kuanzishwa kwa modeli ya maendeleo ya kiuchumi endelevu na jumuiishi zaidi kwa Afrika.

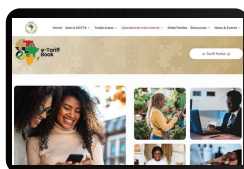

Miongoni mwa nchi arobaini na mbili (42) ambazo zimethibitishwa kijuujuu ni (hadi Novemba 2023), washiriki wa biashara ya kwanza iliyoongozwa walikuwa Ghana, Misri, Kenya, Rwanda, Cameroon, Tanzania na Mauritius, wakiwakilisha mikoa yote 5 ya bara. Mpango wa Biashara ya Kuongozwa unapanuka ili kufidia biashara katika huduma zinazosonga mbele; kukuza uchumi wa Afrika kama kuwezesha biashara ya bidhaa na huduma katika soko huria katika sekta ya huduma maalum ya uchumi.

Kitabu cha Ushuru wa kielektroniki cha AfCFTA

Kitabu cha Ushuru wa Kielektroniki cha AfCFTA ni sehemu ya safari ya Uwekaji Dijitali na Uwezeshaji Biashara ya Sekretarieti ya AfCFTA. Ni Kitabu cha Ushuru cha kielektroniki cha mtandaoni chenye Ratiba zilizosasisiwa za Makubaliano ya Ushuru, kinachopatikana kwa mashauriano kutoka kwa tovuti ya AfCFTA, kinacholenga kuwezesha uchapishaji wa taarifa kuhusu viwango vya ushuru vinavyotumika na Wanachama wa Jimbo la AfCFTA chini ya Ratiba zao za Makubaliano ya Ushuru, kuongeza maarifa na uwezo katika eneo la matumizi ya ushuru, Mfumo wa Kuwianishwa(HS), uainishaji wa bidhaa na shirika la kazi zinazohusiana na ushuru ndani ya tawala za Forodha na wadau wengine husika.

Mwongozo wa Kanuni za Awali

Mwongozo wa Kanuni za Asili za AfCFTA unajumuisha masharti yanayosimamia uamuzi wa hali ya asili ya Bidhaa chini ya Makubaliano ya kuanzisha AfCFTA, taratibu za usimamizi wa sheria za asili na mahitaji ya shirika kwa ajili ya kutekeleza sheria za asili. Imekamilika na imechapishwa katika lugha 4 tofauti: Kiingereza, Kiarabu, Kifaransa na Kireno.

Mfuko Za Kufanyia Marekebicho Za AfCFTA

Sekretarieti ya AfCFTA na Afreximbank ziliagizwa na Mkutano wa Wakuu wa Nchi na Serikali wa Umoja wa Afrika (AU) na Baraza la Mawaziri la AfCFTA wanaohusika na Biashara kuanzisha Mfuko wa Marekebicho wa AfCFTA ili kusaidia Nchi Wanachama wa AfCFTA kuzoea biashara mpya ya huria na jumuishi. mazingira yaliyoanzishwa chini ya Mkataba wa AfCFTA.

Ilianzishwa ili kusaidia sekta ya umma na binafsi kushughulikia kero za muda mfupi za utekelezaji wa Mkataba wa AfCFTA, huku kuwezesha sekta binafsi kukuza uwezo wa kuzalisha bidhaa na huduma zilizoongezwa thamani zinazoweza kuuzwa kwa ushindani barani humo na kuchochea kuibuka kwa bidhaa na huduma. ya mnyororo ya thamani ya kikanda.

Mkataba wa usimamizi wa Hazina ya Marekebicho ulitiwa saini kati ya Afreximbank na Sekretarieti ya AfCFTA ulitiwa saini tarehe tisa (9Februari mwaka elfu mbili ishirini na mbili (2022).

Hazina ya Marekebicho inaundwa na a Mfuko wa Msingi, Mfuko Mkuu wa Hazina na Mfuko wa Mikopo. Hazina ya Msingi itajumuisha michango kutoka kwa Nchi Wanachama, ruzuku na mfuko za usaidizi wa kiufundi ili kushughulikia upotevu wa mapato ya ushuru huku ushuru ukiondolewa hatua kwa hatua.

Pia itasaidia nchi kutekeleza masharti mbalimbali ya Mkataba wa AfCFTA, Itifaki zake na Viambatanisho. Mfuko Mkuu wa Hazina utakusanya ufadhili wa masharti nafuu, huku Mfuko wa Mikopo utahamasisha ufadhili wa kibiashara kusaidia sekta ya umma na ya kibinafsi, kuziwezesha kurekebisha na kutumia fursa zilizoundwa na AfCFTA. Mfuko Mkuu wa Hazina utasaidia nchi za Afrika na sekta ya kibinafsi kushiriki kikamilifu katika mazingira mapya ya biashara yaliyoanzishwa chini ya AfCFTA.

Makubaliano ya nchi mwenyeji kwa ajili ya Mfuko yalitiwa saini na Rwanda kwa ajili ya kuwa mwenyeji wa shirika litakaloendesha Hazina tarehe kumi (10) Machi 2023. Kufikia sasa, kumekuwa na idhini na ahadi ya Bodi ya Benki ya \$1bilioni kusaidia ufadhili wa mpango huo na ufadhili wa ruzuku wa dola milioni 10 ambao utasaidia kuanzishwa na kufanya kazi kwa Mfuko wa Marekebisho wa AfCFTA.

Tarehe 29 Septemba 2023, mkutano wa uzinduzi wa bodi ya Shirika la Mfuko wa Marekebisho wa AfCFTA ulifanyika Kigali. Wajumbe wa bodi walijadili masuala muhimu ambayo yatatumika kama msingi wa ufanisi wa uendeshaji wa Hazina ya Marekebisho ya AfCFTA. Miongoni mwa haya, ni pamoja na uteuzi wa Hazina ya Maendeleo ya Mauzo ya Nje barani Afrika (FEDA), jukwaa la uwekezaji wa athari la Benki ya Uagizaji wa Nje ya Afrika, kama Meneja wa Hazina ya Hazina ya Marekebisho.

Mfumo wa Malipo na Makazi wa Umajumui wa KiAfrika (PAPSS)

PAPSS ni Muundo msingi wa Soko la Mfuko unaowezesha mtiririko mzuri na salama wa pesa katika mipaka ya Afrika. Jukwaa hupunguza hatari na huchangia ujumuishaji wa kimfuko katika maeneo yote. PAPSS ni miundombinu ya Umoja wa Afrika iliyotengenezwa kwa ushirikiano na Benki ya Uagizaji wa Bidhaa ya Afrika (Afreximbank) ili kusaidia biashara chini ya AfCFTA.

PAPSS inafanya kazi kwa ushirikiano na benki kuu katika bara kutoa huduma ya malipo na malipo ambayo benki za biashara, watoa huduma za malipo na mashirika ya fintech kote barani wanaweza kuunganishwa kama washiriki.

Kufikia Machi 2023, mtandao wa PAPSS una benki kuu 9, 60 benki za biashara na swichi 4 sita. Itapanuka katika kanda tano za Afrika kabla ya mwisho wa 2023. Benki Kuu zote zinapaswa kujisajili kufikia mwisho wa 2024 na benki zote za biashara kufikia mwisho wa 2025.

Tarehe ishirini na saba (27 Oktoba 2023, PAPSS iliweka historia kwa Benki Kuu zote kumi na moja katika eneo la Carribean (CARICOM), zikiikubali kwa kauli moja kama mfumo unaopendelewa wa kushughulikia utatuzi wa miamala ya biashara ya ndani ya eneo.

Mfumo Wa Kutatua Mizozo (DSM)

Nchi Wanachama wa AfCFTA wataweza kusuluhisha migogoro inayohusiana na biashara kwa shukrani kwa DSM. Kama sehemu ya Itifaki ya Kanuni za utaratibu, Chombo cha Usuluhishi wa Migogoro cha AfCFTA (DSB) kimeanzishwa na wajumbe wa kwanza wa Baraza la Rufaa waliapishwa tarehe 24 Machi 2023. Wawakilishi wa Nchi Wanachama ambao jukumu lao ni kudumisha. ufuatiliaji wa utekelezaji wa maamuzi na mapendekezo ya Jopo na Baraza la Rufaa, na kuidhinisha kusimamishwa kwa makubaliano na majukumu mengine chini ya Mkataba wa AfCFTA.

Kitovu/Kituo Cha AfCFTA

Mazingira ya kibiashara yaliyogawanyika barani Afrika, yenye sifa changamano za mahitaji ya kufuata, miunganisho duni ya vifaa, na vizuizi visivyo vya ushuru, yanazuia SMEs, wajasiriamali wanawake, na wabunifu kupata fursa za soko chini ya AfCFTA.

Kitovu/kituo cha AfCFTA, kilichoinduliwa tarehe ishirini na tisa (29) Agosti 2022, kinatumika kama jukwaa moja kwa wadhibiti, wafanyabiashara, mamlaka ya forodha, vifaa na waendeshaji rejareja ili kushirikiana na kufanya kazi pamoja. Inalenga kuondoa vikwazo vya biashara ya mipakani, uwekezaji, na ushirikiano wa kitaasisi, huku ikiharakisha bara la Afrika kuelekea Afrika inayotarajiwa kwa kutumia AfCFTA kama injini ya mabadiliko.

Athari:

Jukwaa limepata ukuaji na mafanikio makubwa tangu kuanzishwa kwake, na kushuhudia ongezeko kubwa la asilimia mia na hamsini (150%) la mwezi kwa mwezi la wanaojisajili. Utoaji unatumia sehemu 26 za tasnia, na juhudi zinazoendelea za upanuzi zaidi. Uwezeshaji wa wanawake ni kipaumbele, kama inavyoonyeshwa na asilimia hamsini na tano (55%) ya walengwa wanawake. Zaidi ya hayo, usaidizi kwa SMEs ni dhahiri, na biashara hizi zikichangia 90% ya wanufaika. Uwakilishi wa jukwaa unaenea nchi 39 za Afrika, zikionyesha kufikiwa kwa mpango huo barani Afrika. Ushirikiano wa hali ya juu pia umezingatiwa, na sehemu za rejareja zinazoshiriki zinakabiliwa na trafiki ya wastani ya 150,000 kwa mwezi. Kudumisha kasi hii kunasalia kuwa kipaumbele, huku mkazo ukiendelea katika kukuza ukuaji, ushirikishwaji, na uvumbuzi.

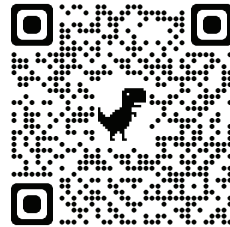
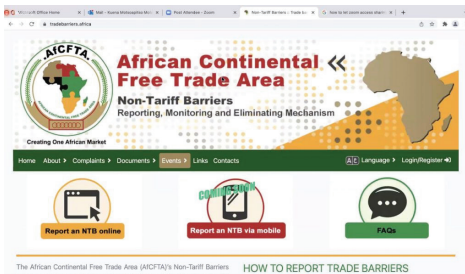

Utaratibu wa Kuripoti Mtandaoni wa NTB

Biashara za Kiafrika hukumbana na vizuizi visivyo vya ushuru (NTBs) wakati wa kufanya biashara ya bidhaa katika mipaka ya ndani ya Afrika, ikijumuisha ucheleweshaji mwingi, ada za dharura, mahitaji ya hati ngumu na viwango na kanuni za bidhaa. NTB hizi zinazuia biashara na kupunguza ukuaji wa uchumi ndani ya bara.

Utaratibu wa kuripoti, ufuatiliaji na uondoaji wa Vikwazo Visivyo vya Ushuru wa AfCFTA ni nyenzo iliyoungwa ili kuboresha biashara kwa kuondoa NTBs. Inapatikana kwa biashara za ukubwa wote, wafanyabiashara wasio rasmi, wanawake, na waendeshaji vijana, jukwaa huruhusu watumiaji kuripoti vikwazo vilivyopatikana wakati wa biashara ya mipakani. Kwa kushughulikia masuala yaliyoripotiwa, mamlaka za serikali zinazohusika, Sekretarieti ya AfCFTA, vitengo vya Jumuiya ya Kiuchumi ya Kikanda (REC), na Malengo ya Kitaifa (NFPs) yanafanya kazi kwa ushirikiano ili kutatua matatizo, na kuendeleza mazingira mazuri ya biashara barani Afrika.

Kuhusu Mzunguko wa Thamani ya Kikanda ya AfCFTA:

Miongoni mwa malengo mengi ya Mkataba wa AfCFTA, mojawapo ni kukuza maendeleo ya viwanda kupitia mseto na uendelezaji wa mnyororo wa thamani wa kikanda, maendeleo ya kilimo na usalama wa chakula.

*kilimo na usindikaji
wa kilimo*

magari

madawa

*usafiri na
usalama*

Mkakati huo unaelezea afua muhimu kwa kila msururu wa thamani na utekelezaji wake unaratibiwa na washirika tofauti, zikiwemo taasisi za mfuko za maendeleo, vyama vya sekta, wakala wa Umoja wa Afrika, miongoni mwa mengine.

Uwekezaji

Kwa mujibu wa Kifungu cha 7 cha Mkataba wa AfCFTA, Itifaki ya Uwekezaji ilipitishwa na Mkutano wa 36 wa Wakuu wa Nchi na Serikali wa Umoja wa Afrika tarehe 19 Februari 2023. Malengo ya itifaki ni pamoja na, pamoja na mambo mengine, kukuza, kuwezesha; ulinzi na uhifadhi wa uwekezaji unaokuza maendeleo endelevu katika bara hili. Pia inalenga kuanzishwa kwa mfumo wa kisheria na kitaasisi wenye mwelekeo wa mageuzi kwa ajili ya uwekezaji pamoja na kuimarisha mtiririko wa uwekezaji baina ya Afrika.

Itifaki hiyo imejikita katika nguzo kuu 4: kukuza uwekezaji, ulinzi wa uwekezaji, kuwezesha uwekezaji na maendeleo endelevu, ambayo yote yana vipengele vya ubunifu vinavyozingatia Afrika ili kuharakisha mvuto, uhifadhi na upanuzi wa ubora sahihi wa uwekezaji endelevu kwa maendeleo ya kiuchumi ya Afrika.nt.

Kwa kuwa sasa Itifaki ya Uwekezaji imeanzishwa, Sekretarieti ya AfCFTA iko tayari kuunga mkono serikali za Afrika katika utekelezaji wake ili kutafsiri matarajio ya Itifaki kutoka kwa matamko ya sera hadi mafanikio halisi ya kiuchumi na uzoefu ulioimarishwa wa uwekezaji kwa wawekezaji katika bara hili. Mara tu itakapotekelzwa kikamilifu, itaweka kiwango kipya cha mikataba ya uwekezaji barani Afrika na kwingineko, na hivyo kuwezesha hatua yenye matumaini kuelekea kuifanya Afrika kuwa kivutio cha kuvutia zaidi kwa uwekezaji.

MH.E. ALHAJI ABUBAKAR TAFAWA BALEWA

WAZIRI MKUU WA SHIRIKISHO LA NIGERIA

KATIKA SHIRIKA LA UMOJA WA AFRIKA
(O.A.U) MKUTANO WA MEI, 1963

Nadhani tutafika kwenye uanzishwaji wa Soko la Pamoja la Afrika kwa mafanikio makubwa, kwa sababu nadhani ni nzuri kwa biashara ya Afrika. Kwa mfano, biashara baina ya mataifa barani Afrika ni asilimia kumi (10), na asilimia tisisni (90) hufanywa na nchi za nje ya Afrika. Hakuna sababu kwa nini tusionyeshe biashara baina ya mataifa katika Bara hili.

AfCFTA Secretariat

<https://au-afcfta.org>